

CEZA İNFAZ KURUMLARI İLE TUTUKEVLERİ İŞYURLARI KURUMUNUN KURULUŞ VE İDARESİNE İLİŞKİN KANUN

(Resmi Gazete ile yayımı: 9.8.1997 Sayı : 23075)

Kanun No
4301

Kabul Tarihi
6.8.1997

Amaç

MADDE 1.- Hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarının korunup geliştirilmesi veya bir meslek ve sanat öğrenmeleri amacıyla yönelik olarak çalışmalarını sağlamak üzere; işyurtları açmak ve bunların bütün mali ve idari işlerini bir merkezden düzenlemek ve yönetmek amacıyla Adalet Bakanlığına bağlı Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu kurulmuştur.

Tanımlar

MADDE 2.- Bu Kanunda geçen;

- a) Bakan : Adalet Bakanını,
- b) Bakanlık : Adalet Bakanlığını,
- c) İşyurtları Kurumu : Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunu,
- d) İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu : Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Yüksek Kurulunu,
- e) Ceza İnfaz Kurumları : Kapalı ve açık cezaevleri ile çocuk ıslahevlerini,
- f) Genel Müdürlük : Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğünü,
- g) Genel Müdür : Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürünü,
- h) Daire Başkanlığı : Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İşyurtları Daire Başkanlığını,
- ı) Daire Başkanı : Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü İşyurtları Daire Başkanını,

İfade eder.

İşyurtları Kurumu

MADDE 3.- İşyurtları Kurumunun organları, İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu ile Daire Başkanlığı ve işyurtlarıdır.

İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu; Bakanlık Müsteşarının başkanlığında, Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürü ile Hukuk İşleri Genel Müdürü, Personel Genel Müdürü, İdarî ve Mali İşler Dairesi Başkanından oluşur.

Başkanvekilliği görevi Genel Müdür tarafından yürütülür.

Bakan, gerekli gördüğü hallerde İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna başkanlık eder.

Daire Başkanlığı, bir Daire Başkanı ile yeteri kadar tetkik hâkimi ve diğer personelden oluşur.

İşyurtları Kurumunu, İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu Başkanı temsil eder.

İşyurtları Kurumu, 1 inci maddede belirtilen amaçları gerçekleştirmek üzere işyurtları karar.

İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulunun görevleri

MADDE 4.- İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulunun görevleri şunlardır;

- a) İşyurtlarının genel amaç ve politikalarını belirlemek,
- b) İşyurtları Kurumunun Genel Müdürlükçe hazırlanacak bütçesini onaylamak,
- c) İşyurtlarının kurulmasına veya kaldırılmasına karar vermek,
- d) Hükümlü ve tutukluların çalıştırılma esas ve usullerini belirlemek,
- e) İşyurtları yönetim kurullarının önerisi üzerine 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre nitelikleri bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen işçilerin çalıştırılmasına, ücretlerinin belirlenmesine ve bunların işten çıkarılmasına karar vermek,
- f) Fazla iş çıkarmak suretiyle işyurduna yararlı olan personel ve hükümlülere prim ödenmesinin esas ve usullerini belirlemek; yıllık bilançolarında tahakkuk edecek kârdan, personel, işçi ve hükümlülere ve bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen kâr payı ödenmesine ilişkin işyurdu yönetim kurullarının önerilerini karara bağlamak,
- g) Bakanlığın denetim programlarına ek olarak, işyurtlarının faaliyetlerinin adalet müfettişleri tarafından denetlenmesini Bakana önermek,
- h) İşyurtları Kurumu ile işyurtlarının paralarının yatırılacağı bankaları belirlemek,
- ı) Ceza İnfaz kurumları ve tutukevleri personeline İşyurtları Kurumu ve işyurtlarının hesaplarını tutturmak ve bu hesapları ilgilendiren işleri yaptırmak,
- j) İşyurtlarının yıllık iş program ve projelerini, bütçelerini, ek bütçelerini, faaliyet raporu ve netice hesaplarını onaylamak veya reddetmek,
- k) Genel Müdürün önerisiyle işyurtlarına işletme ihtiyaçları için kaynak tahsisi yapmak ve gerektiğinde birinden diğerine kaynak aktarması yapılmasına karar vermek,
- l) Genel bütçeden aylık alan kadrolu personelin işyurdunda çalıştırılmasına ilişkin Genel Müdürün önerilerini karara bağlamak.

Daire Başkanlığının görevleri

MADDE 5.- Daire Başkanlığının görevleri şunlardır;

- a) İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulu kararlarını yerine getirmek,
- b) İşyurtlarını yönetmek, denetlemek ve hesap işlerini izlemek,
- c) Hükümlü ve tutukluların çalıştırılmalarıyla ilgili her türlü işlemi yürütmek, küçüklerin çalışma şartları bakımından ilgili bakanlık ve kamu kuruluşları ile işbirliği yapmak,

d) İşyurtlarının yıllık iş program ve projelerini, bütçelerini, ek bütçelerini, faaliyet raporu ve netice hesaplarını İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna sunmak,

e) İşyurtlarında 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre bu Kanunun 8 inci maddesinde belirtilen nitelikte çalıştırılacak işçilere ilişkin işyurdu yönetim kurullarının önerilerini İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna sunmak,

f) İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulunun sekreteryaya hizmetlerini yürütmek,

g) Görev alanına giren konularda mevzuat yetersizliğine ve aksaklığına ilişkin inceleme ve araştırma yaparak İşyurtları Kurumu Yüksek Kuruluna öneride bulunmak, tüzük ve yönetmelik tasarılarını hazırlamak ve izlemek, görüş bildirmek, genelge düzenlemek,

h) Kanunlarda gösterilen ve Bakanlıkça verilen diğer görevleri yapmak.

İşyurtları

MADDE 6.- İşyurtları, hükümlü ve tutukluların meslek ve sanatlarını koruyup geliştirmek veya bunlara bir meslek ve sanat öğretmek, bu suretle üretilen ekonomik değerleri pazarlamak için ceza infaz kurumları ile tutukevleri bünyesinde oluşturulan tesis, atölye ve benzeri ünitelerdir.

Sermaye kaynakları

MADDE 7.- İşyurtları Kurumuna 2 000 000 000 000 TL. (İki Trilyon) döner sermaye tahsis edilmiştir. İhtiyaç halinde bu miktar Bakanlar Kurulu kararıyla on katına kadar artırılabilir.

İşyurtları Kurumunun sermaye kaynakları şunlardır;

a) İşyurtlarının faaliyetlerinden elde edilen gelir ve kârlar,

b) 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanunun 1 inci maddesine göre tahsil edilen harçlar,

c) 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (1), (2) ve (3) sayılı tarifelere göre alınan yargı ve noter harçlarının % 25'i,

d) Ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile işyurtlarının demirbaşına kayıtlı olup hizmet dışı bırakılan eşya ve araçlarla yemek ve ekmek artıklarının satışından elde edilen gelirler,

e) Bağış ve yardımlar,

f) Faiz ve sair gelirler.

Yukarıdaki fıkranın (b) bendine göre tahsil edilen harçlar İşyurtları Kurumunun Ankara'da İşyurtları Yüksek Kurulunca belirlenecek bankalarda açılacak hesabına aktarılmak üzere buldukları mahalde bir banka şubesi nezdinde açılacak hesaba günlük olarak; (c) bendinde belirtilen gelir payları ise, sözkonusu harçların tahsilini takip eden ayın sonuna kadar Maliye Bakanlığı Merkez Saymanlığınca Kurumun yukarıda belirtilen hesabına aktarılır.

(d) ve (e) bentlerine göre elde edilen gelirler üçüncü fıkrada belirtilen hesaba yatırılır.

İşyurtları Kurumu bütçesinden, İşyurtları Kurumu Yüksek Kurulunca belirlenen miktar ve esaslar dahilinde; Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı ile bağlı kuruluşlarının bina alım, inşa, onarım, demirbaş, araç, gereç ve sair her türlü ihtiyaçlarına harcama yapılabilir veya bu maksatlarla kullanılmak üzere ayrılan paralar bir taraftan genel bütçenin (B) işaretli cetveline gelir, diğer taraftan Adalet Bakanlığı bütçesine özel ödenek kaydedilmek üzere Hazine veznelerine yatırılabilir. Bu ödeneklerden harcanmayan kısımlar ertesi yıl bütçesine devredilir. Şu kadar ki, ceza ve infaz kurumları ve tutukevlerinin ihtiyacı için ayrılacak miktar işyurtlarının özgelirlerinin % 90'ından az olamaz.

İşyurdu bütçelerinden, işyurdu hizmet ve çalışmalarının yürütülmesi ile ilgili her türlü döşeme, demirbaş, makine, teçhizat, kara, hava ve deniz taşıtları alım, bakım, onarım ve işletilmesi ile işyurtlarına ilişkin tüm giderleri için harcama yapılır.

İşyurtları Kurumuna ait mallar Devlet malı sayılır. Bunlar aleyhine suç işleyenler, Devlet malları aleyhine suç işleyenler gibi cezalandırılır.

Ücret ve ek ödemeler

MADDE 8.— İşyurtlarında çalıştırılan hükümlü ve tutukluların gündelikleri, yiyecek karşılığı tutarı çıkarıldıktan sonra her ayın sonunda verilir.

Ücretleri işyurdundan ödenmek üzere 1475 sayılı İş Kanunu hükümlerine göre, hükümlülere bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve iş alışkanlıklarını kazandırabilecek nitelikleri haiz yeter sayıda usta, işyurtlarında çalıştırılabilir.

İşyurtlarında çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde fazla çalışma yaptırılabilir. Fazla çalışma yapan personel ve işçilere yılı bütçe kanunlarında belirlenen miktarlarda fazla çalışma ücreti ödenir.

İşyurtlarında görevli personel, işçi ve hükümlülere, işyurtlarının yıllık bilançolarında tahakkuk edecek her türlü faaliyet dışı gelirleri ve faizler hariç olmak üzere kârlarının % 25'ini aşmamak ve ilgilinin yıllık net ücretinin % 50'sini geçmemek üzere memur maaş katsayısının, (10 000) gösterge rakamı ile çarpımı sonucu bulunacak miktara kadar ve çalıştıkları süre ile yaptıkları işin özellik ve güçlüğüne göre İşyurtları Yüksek Kurulu Kararı ile kâr payı ödenebilir. Ödemeler, çalışmayı takip eden bütçe yılında ve bir defada yapılır.

Bakanlık, ceza infaz kurumları ve tutukevleri görevlilerine, tespit edeceği örnekte, parasız elbise vermeye yetkilidir.

Yönetmelik

MADDE 9.— a) İşyurtları Kurumu ile işyurtlarına ilişkin hususlar,

b) Hükümlü ve tutuklulara ödenen gündeliklerin ödeme usul ve esasları,

c) Fazla çalışma usul ve esasları,

d) Muhasebe ve ihaleye dair usul ve esaslar,

e) Uygulamaya ilişkin sair hususlar,

4301

6.8.1997

Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ay içinde çıkarılacak yönetmeliklerde gösterilir.

Uygulanmayacak hükümler

MADDE 10.- İşyurtları Kurumu, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununa, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa ve 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tescil hükümlerine tabi değildir.

İşyurtları Kurumunun gelirleri ile kârlarından Hazineye pay ayrılmaz, bilanço kârları sermayeye eklenir.

MADDE 11.- 14.6.1930 tarihli ve 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin (B) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

B) Hükümlü ve tutuklular ile ceza infaz kurumu ve tutukevlerinde görevli personelin giydirilmesi, hükümlü ve tutukluların yatırılması, ısıtılması, temizliğinin sağlanması, okutulması, eğitilmesi, meslek veya zanaat sahibi yapılması ve çalıştırılması,

Hükümlü ve tutuklularla görev başında bulunan personel, 9.7.1956 tarih ve 6779 sayılı 14 Eylül 1330 tarihli Tayinat ve Yem Kanununa Ek Kanunun 1 inci maddesindeki hüküm çerçevesinde işe edilir.

Hükümlü ve tutuklularla görevde bulunan personelin iâşesine ilişkin usul ve esaslar yönetmelikte gösterilir.

MADDE 12.- 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Adalet Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

c) Cumhuriyet başsavcılıkları ile adli ve idari mahkemelerin ve adalet komisyonlarının kalem işlerini, icra ve iflas müdürlüklerini, noterlik dairelerini, geçici yetkili noter yardımcılarını, kapalı ve açık cezaevleri ile tutukevleri ve çocuk işlahahlerini, işyurtlarını, 2253 sayılı Çocuk Mahkemelerinin Kuruluşu, Görev ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun uyarınca kurulmuş bulunan kurum ve müesseseleri, icra tetkik mercii kalemlerini, mahkeme veznelerini, suç eşyası, emanet, tereke, izale-i şuyu satışı, ayniyat ve levazım memurluklarını, posta, telgraf ve telefon daire mutemetliklerini, taşra teşkilatının yemekhane ve misafirhanelerini, Bakanlıkca kurulup işletilen depo ve garajları, Bakanlığa ilgilendiren tüm gelir ve harcamaları, Bakan tarafından gösterilecek lüzum üzerine merkez kuruluşu içerisindeki birimleri ve Bakanlığa bağlı diğer üniteleri denetlemek ve işlemlerini incelemek.

MADDE 13.- 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Kanunun 26 ncı maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Bakanlığa bağlı kuruluşlar

Madde 26. - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ve Adli Tıp Kurumu Bakanlığa bağlı kuruluşlardır.

4301

6.8.1997

MADDE 14.– 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 36. – Ceza infaz kurumları ve tutukevlerinin yönetimine dair tüm işlem ve uygulamalar ile işyurtlarının denetimiyle görevlendirilmek üzere Genel Müdürlükte kontrolörler istihdam edilebilir. Bunlar hukuk veya hukuk bilgisine programlarında yeterince yer veren siyasal bilimler, idari bilimler, iktisat, maliye ve işletme alanlarında en az dört yıllık öğretim yapan yüksek öğretim kurumlarından mezun olanlar arasından yapılacak yarışma ve yeterlik sınavı sonucunda mesleğe stajyer kontrolör olarak alınırlar ve en az üç yıl çalıştıktan sonra yapılacak yeterlik sınavında başarılı olmak koşuluyla kontrolör olarak atanırlar. Bu yeterlik sınavında başarı gösteremeyen veya haklı bir nedene dayanmaksızın bu sınava girmeyen stajyer kontrolörler Bakanlık onayı ile Bakanlığın merkez veya taşra teşkilatında başka bir göreve de atanabilirler.

Kontrolörler, ceza infaz kurumları ve tutukevleri ile işyurtlarında görevli olup atamaları Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca yapılmış olanları denetleyemezler.

Kontrolörlerin hal ve hareketlerinde kontrolörlükle bağdaşmayan durumları, yapılacak inceleme ve soruşturma sonucunda tespit edilenlerle, olumsuz sicil alanlar kazanılmış hak aylık dereceleri ile buldukları kadro derecelerine eşit Bakanlığın merkez veya taşra teşkilatındaki diğer bir kadroya atanabilirler.

Kontrolörlerin, mesleğe giriş ve yeterlik sınavları, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma esas ve usulleri yönetmelikle düzenlenir.

MADDE 15.– 29.3.1984 tarihli ve 2992 sayılı Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

EK MADDE 3. – Hazinece adalet hizmetleri ile ceza infaz kurumları ve tutukevleri için tahsis edilen bina ve arsaların tahsis amaçlarına uygun olarak kullanılma niteliklerini kaybetmeleri veya yeni cezaevi yapımı nedeniyle kullanımlarından vazgeçilmesi halinde; bunların satışına, Maliye Bakanı yetkilidir. Satış bedelleri, adalet hizmet binaları ile cezaevleri binalarının yapımı ve onarımlarında kullanılmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesine Maliye Bakanlığınca özel ödenek olarak kaydedilir. Önceki yılda kullanılmayan ödenek cari yıl bütçesine devredilir.

MADDE 16.– 27.5.1988 tarihli ve 3454 sayılı Adalet Teşkilatını Güçlendirme Fonu Kurulmasına Dair Kanununun 3 üncü maddesinin (a) ve (b) bendlerinde yer alan “% 50” oranları “% 25” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 17.– Kanunlarda geçen “mütedavil sermayeli iş gören cezaevleri ile ıslahevleri” ve “ceza ve ıslahevleri atölyeleri” ibareleri “işyurtları kurumu ve işyurtları” olarak değiştirilmiştir.

MADDE 18.– 30.6.1934 tarihli ve 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkûmlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanununun 1 inci maddesinin son fıkrasında geçen “25 liradan” ibaresi “birmilyon liradan” olarak; 3 üncü maddesinin birinci cümlesi ise aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Yukarıdaki maddeler gereğince alınacak harçlar ve yiyecek bedelleri makbuz karşılığı tahsil olunur.

MADDE 19.— 9.6.1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 9 uncu maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 9. — İcra ve iflas daireleri aldıkları paraları ve kıymetli evrak ve değerli şeyleri, nihayet ertesi işgünü çalışma saati sonuna kadar Adalet Bakanlığınca uygun görülen bankalardaki hesaplarına yatırmaya, banka bulunmayan yerlerde icra veya mahkeme kasalarında muhafazaya, kasa bulunmayan yerlerde ise mal sandıklarına bırakmaya mecburdurlar.

Kadro cetvelleri

MADDE 20.— Ekli (1) sayılı listedeki yazılı kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Adalet Bakanlığına ait bölümüne eklenmiştir.

Kaldırılan hükümler

MADDE 21.— 1721 sayılı Hapishane ve Tevkifhanelerin İdaresi Hakkında Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri; 4358 sayılı Ceza ve Tevkifevleri Umum Müdürlüğünün Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun; 647 sayılı Cezaların İnfazı Hakkında Kanunun Ek 3 üncü maddesi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1.— 14.6.1930 tarihli ve 1721 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi ile 13.1.1943 tarihli ve 4358 sayılı Kanunun 6 ncı maddesi gereğince kurulmuş bulunan işyurtlarının aynı ve nakdî bütün mal varlığı ile alacak ve borçları Adalet Bakanlığı ve Maliye Bakanlığı temsilcilerinden oluşan bir Komisyon marifetiyle değerlendirilerek bulunacak tutar İşyurtları Kurumu sermayesine mahsup edilerek bu Kanunla kurulan İşyurtları Kurumuna devredilmiş sayılır.

GEÇİCİ MADDE 2.— Bu Kanuna göre düzenlenecek yönetmelik hükümleri yürürlüğe girinceye kadar, Ceza İnfaz Kurumları ile Tevkifevlerinin Yönetimine ve Cezaların İnfazına Dair Tüzüğün bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin ve ceza infaz kurumları ile tutukevleri ve işyurtlarına ait her türlü idari düzenlemenin uygulanmasına devam olunur.

Yürürlük

MADDE 22.— Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 23.— Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BU KANUNA AİT TUTANAKLAR

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Cilt	Birleşim	Sayfa
22	63	10
26	92	185
32	126	27, 29: 45
	129	245: 266
	131	366: 371

I- Gerekçeli 303 S. Sayılı Basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 126 ncı Birleşim tutanağına bağlıdır.

II- Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Tali Adalet, Esas Plan ve Bütçe Komisyonları görüşmüştür.

III- Esas No. : 1/576; 2/137